

تحولات جدید در جنگ اوکراین
برنامه آمریکابرای ممانعت از
عرضه پهپاد‌های ایرانی به روسیه

یک رسانه آمریکایی با تکرار ادعای غرب مبنی بر به کار رفتن پهپادهای ایرانی در جنگ روسیه علیه اوکراین، نوشت: دولت بایدن در اقدامی گسترده قصد دارد قابلیت ایران در تولید و عرضه پهپادها به روسیه را برای استفاده در جنگ اوکراین از بین ببرد. نیویورک تایمز در ادامه آورد: مقامات اطلاعاتی، نظامی و امنیت ملی در آمریکا، اروپا و خاورمیانه در گفت‌وگوهایی مدعی شده‌اند دولت آمریکا در طرحی گسترده قصد دارد توانمندی ایران برای تولید پهپادها را از بین برده و به کارگیری این پهپادهای «کامپیازه» را برای روسیه سخت‌تر کند؛اگر هیچیک از این اقدامات کارآمد نباشد، تجهیزات دفاعی لازم برای ساقط کردن آنها را در اختیار اوکراین قرار دهد. گستره این طرح در هفته‌های اخیر مشخص‌تر شده است. نیروهای آمریکایی به ارتش اوکراین کمک می‌کنند تا محل‌هایی را که روسیه این پهپادها را بلند می‌کند، هدف قرار دهند که به‌دلیل عوض شدن مرتب این محل‌ها کار سختی است. آمریکا همچنین در حال ارائه فوری فناوری‌هایی به اوکراین است که درباره گسیل این پهپادها هشدار دقیق‌تر و زودتری می‌دهد و شانس اوکراین را در ساقط کردن آنها، به هر طریقی، چه با تیراندازی و چه با موشک افزایش می‌دهد. اما تمامی این رویکردها با چالش‌های عمیقی مواجه شده‌اند و تلاش برای جلوگیری از دستیابی به قطعات مورد نیاز برای ساخت این پهپادها، به اندازه دهه‌ها تلاش برای ممانعت از ساختن سائتریفیو‌های پیشرفته توسط ایران برای غنی‌سازی اورانیوم دشوار است. مقامات اتحاد غرب می‌گویند، از نظر آنها ایران و روسیه که به‌خاطر تحریم‌های آمریکا و غرب در حال شکل دادن اتحادی نو هستند، در بخش‌های دیگر این گزارش به اقدامات ضدایرانی غرب، از جمله تحریم‌های متعدد در این زمینه که در چند ماه اخیر انجام گرفته، اشاره شده است.

ادعای غرب مبنی بر حمایت نظامی ایران از روسیه در جنگ اوکراین که در حالی مطرح می‌شود که ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در یکی از نشست‌های خبری اخیرش در این باره گفت: ایران همواره تلاش کرده که از مناسبات و توانمندی‌های خود برای کمک به دو کشور برای رسیدن به راهکار سیاسی جهت حل بحران استفاده کند و در این زمینه آمادگی خود را اعلام کرده و تلاش می‌کند، مطرح‌کردن این ادعاها علیه ایران و استمرار آنها با انگیزه‌ها و اهداف سیاسی صورت می‌گیرد و از سوی کشورهایی انجام می‌شود که خود اقدام به ارسال سلاح به یک طرف این جنگ و بحران می‌کند. ما طرح این ادعاها را با انگیزه‌های سیاسی و با هدف سرپوش گذاشتن بر اقدامات این کشورها می‌دانیم. علاوه بر این، حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران در تماسی تلفنی با همتای اوکراینی‌اش درباره ادعا‌های مطرح شده راجع به استفاده از پهپاد ایرانی در جنگ اوکراین، ضمن رد قوی این ادعا، تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران تجربه جنگ تحمیلی هشت ساله را پشت سر گذاشته و از این‌رو مخالف جنگ در اوکراین، بمن و... است. وزیر امور خار جه ایران خاطرنشان کرد: ما با روسیه روابطی خوب داریم و از گذشته همکاری دفاعی داشته‌ایم، اما سیاست ما در قبال جنگ اوکراین، احترام به تمامیت ارضی کشورها، عدم ارسال سلاح به طرفین در گیر، توقف جنگ و پایان دادن به آوارگی مردم است. به‌دنبال اعلام آمادگی ایران برای برگزاری جلسات فنی با حضور کارشناسان نظامی دو کشور جهت بررسی این ادعا، شبکه یورونیوز در اوایل آذرماه گزارش داد که اولگ نیکولینکو، سخنگوی وزارت امور خارجه اوکراین، به خبرنگار سی‌ان‌ان گفته است که «تاکتوین یک جلسه کارشناسی برگزار شده است. البته من نمی‌توانم جزئیات آن را بازگو کنم، اما همین قدر به شما بگویم که طرف اوکراینی به اقدامات سخت‌گیرانه خود به منظور جلوگیری استفاده روسیه از سلاح‌های ایرانی در جنگ علیه اوکراین ادامه خواهد داد.» پیش از آن، سخنگوی نمایندگی ایران در سازمان ملل در این باره گفته بود که «به‌دنبال ادعای استفاده از پهپادهای ایران در درگیری‌های اوکراین، ایران درخواست نشست کارشناسی مشترک با مقامات اوکراین در مطرح کرده است. تاکنون گام‌های مهمی در این گفت‌وگوی بین کارشناسان نظامی ایرانی و اوکراینی برداشته شده است و تا زمان رفع تمام سوء تفاهم‌ها ادامه خواهد داشت.»

روحانی از خواص ساکت نبود؛ راه حل داد

انزو انفوذا ایجاد می کند، نه تعامل

اگر می خواهیم مردم را به کف خیابان نرانیم، راه آن این است که جاذبه صندوق رأی را از بین نبریم

برخی فکر می کنند با تعامل، نفوذ خارجی ایجاد می شود، اما این انزو است که نفوذ ایجاد می کند

در صد مردم رای دادند و تعداد آرای باطله بسیار کم بود. میزان مشارکت مردم و تعداد آرای باطله در مساله اصلی در انتخابات است». رئیس جمهور سابق هشدار داد: «اگر مردم را از صندوق مأیوس کردید یعنی به خیابان می‌رانید. اگر می‌خواهیم مردم را به کف خیابان نرانیم، راه آن این است که جاذبه صندوق رای را از بین نبریم. بعضی فکر می‌کنند با یکدست‌شدن قوا معضلات حل می‌شود. اگر یکدست شدن به این معناست که یک گروه را حاکم کنیم و بقیه را کنار بزنیم، معلوم است که مردم ناراضی و معترض می‌شوند.»

رونمایی روحانی از مخالفان برجام

موضوع دیگری که روحانی صلاح دانست مطرح کند، برجام بود. برجامی که با تلاش دیپلماتیک او و یارانی مانند ظریف به نتیجه رسید، اما بعدها ی آمریکا آن را متوقف کرد. برای برخی اما مقصر نشان دادن روحانی مهمتر از ترامپ بود مانند «کیهان» که نوشته بود: «آقای روحانی! اوپاما و ترامپ پشت گرم به شما برجام را زیر پا گذاشتند. حسن روحانی، رئیس دولت مدعی تدبیر گفت: فشار حداکثری علیه ایران را ترامپ کلید زد، اما کسانی از داخل به او چراغ سبز نشان دادند.» اکنون روحانی در پاسخ به این تخریب‌ها می‌گوید: «تلاش کردیم برجام را به نتیجه برسانیم. با اینکه می‌دانستیم اجرایی شدن برجام به دولت

در دیدار با رئیس مجلس مطرح شد:

انتقاد مراجع از نابسامانی اقتصاد

آیت‌ا... مکارم شیرازی: وابستگی پایه‌های اقتصادی کشور به دلار سبب افزایش نرخ دلار در کشور شده. اما از مسئولان تصمیم‌گیری خاصی دیده نمی‌شود

آیت‌ا... جوادی آملی: باید از واگذاری مسئولیت به آدم‌های خوب بی‌عرضه در کشور جلوگیری شود

آیت‌ا... نوری همدانی: بیکاری، گرانی، کم‌ارزشی پول ملی اینها اموری هستند که باعث ناراحتی مردم شده‌است

آرمان ملی – حمید شجاعی: شاید اگر سال گذشته و یا گذشت چندماه از روی کار آمدن دولت سیزدهم به حامیان و هواداران رئیس جمهور گفته می‌شد که آنچه در مورد حل مشکلات جامعه به‌خصوص در حوزه اقتصاد و معیشت مردم، جراحی اقتصادی، اینترنت و شبکه‌های اجتماعی و... وعده داده شده، پیش از آنکه جنبه اجرایی و عملی داشته باشد جنبه شعاری و انتخاباتی خواهد داشت. هیچکس این گفته را باور نمی‌کرد و جمله حامیان و طرفداران دولت معتقدن بودند که دولت سیزدهم توانایی حل این مشکلات را دارد. اما حال که تقریباً ۱۶ ماه از روی کار آمدن دولت می‌گذرد شاهدیم که وضعیت نه تنها بهبود نیافته بلکه از گذشته بدتر شده است. کافی است فقط نگاهی به سیر صعودی قیمت دلار، سکه و حتی مایحتاج عمومی مردم بیندازیم که تایید این گفته‌ها را در پیایم. جالب اینکه در دولت گذشته مخالفان و منتقدان به دولت همه و حمله می‌کردند که هیچ‌گونه عملکردی ندارد و صرفاً سخنوری و گفتار درمانی می‌کند. اما دیر زمانی نگذشت که مشخص شده‌آنهايي که وعده حل مشکلات را می‌دادند و همه مشکلات را به جهت حضور دولتمردان قبلی می‌دانستند امروز خود نیز در برابر ناراضی‌تهی‌ها به گفتار درمانی روی آورده‌اند. چنانکه چندی پیش بسیج دانشجویی دانشگاه امیرکبیر در واکنشی به سخنان رئیس جمهور به این مساله اشاره و در رشته توثیتی نوشت: «تربییون ریاست جمهوری، تربییون سخنوری و گفتن از اقداماتی که باید انجام بشود، نیست! تا تربییون عمل است. گرانی بیش از حد اقلاد و دلار، بد مرانه می‌طلبد نه زبان سخنورا مردم چشم انتظار اقدام هستند نه گفتن از دلایل و بهانه‌ها» لذا امروز دیگر دولت روحانی و مردانش نیستند که بتوان همه مشکلات را به گردن آنها انداخت، چرا که بیش از یکسال و نیم از روی کار آمدن دولت جدید گذشته و هر آنچه امروز مشاهده می‌شود ناشی از عملکرد دولت سیزدهم است. حال اینکه به قرائت کارشناسان امر اگر دولت برخی اقدامات مثل حذف ارز ترجیحی را انجام نمی‌داد، شاید تا این میزان شاهد فوران قیمت ارز نبودیم. از طرفی گرچه

قرار بود که دولت برنامه اقتصادی ۷ هزار صفحه‌ای در راستای حل مشکلات ارائه دهد و هر ۵ کاندیدای اصولگرایان نیز برنامه‌های اقتصادی مختلفی داشتند؛ اما امروز مشخصاً آنچه که وجود ندارد برنامه اقتصادی و عدم برنامه‌محوری در دولت است. عدم عملکرد مناسب تیم اقتصادی دولت نیز سبب شده تا این مشکل تشدید شود. امروز شرایط به‌حدی سخت و انتقادات به عملکردهای دولت بالا رفته که علما و مراجع تقلید نیز به عملکرد دولت انتقاداتی وارد کرده و خواستار بهبود هر چه سریع‌تر مشکلات اقتصادی هستند. حال باید دید در این اشفته بازار اقتصاد کشور که وضع معیشتی مردم بفرنج محمود شان کوچک‌تر شده است دولت تدابیری مناسبی خواهد اندیشید یا روال به همین‌گونه و حتی سخت‌تر ادامه خواهد یافت.

حل مسائل اقتصادی تابع سیاست خارجی است

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب در ارتباط با عملکرد دولت و ناراضی‌تهی‌های اقتصادی جامعه اظهار داشت: حل مسائل اقتصادی تابع مسائل کلانی از جمله سیاست خارجی و همچنین اصلاحات اساسی در حوزه اقتصاد است که در مجموع به‌هم ارتباط دارد. محمود صادقی به «آرمان ملی» گفت: دولت بدون فراهم کردن زمینه‌های لازم دست به کاری تحت عنوان جراحی اقتصادی زد که اعلام شد برای مقابله با فساد است که در خصوص ارز ترجیحی وجود داشت بدون اینکه اصلاحاتی در حوزه‌های دیگر انجام دهند این ارز را حذف کردند. دبیر کل انجمن اسلامی مدرسن دانشگاه‌ها در خصوص اینکه مشکلات فعلی در خصوص عدم برنامه‌محوری است یا عدم کارآمدی کارگزاران اقتصادی بیان کرد: من معتقدم هر دو این مسائل موجب بروز مشکلات فعلی شده‌اند. فقدان سیاست‌های حساب شده در حوزه کلان اقتصادی و ناهماهنگی در تیم اقتصادی دولت نیز از دیگر دلایلی است که در این خصوص می‌توان بر شمرد.

انتقاد مراجع

یک مرجع تقلید شیعه در دیدار رئیس مجلس با بیان اینکه

می‌شود، اما این انزو است که نفوذ ایجاد می‌کند.» بهبود روابط هم موضوعی بود که روحانی و ظریف بارها به سبب طرح آن مورد هجمه مخالفان قرار گرفتند اما به تدریج همان آتش‌زندگان برجام قائل به ارتباط با کشورهای دیگر برای حل مشکلات شدند.

کدام دولت واکسن خرید؟

موضوع دیگری که روحانی ترجیح داد درباره آن روشنگری کند به خرید واکسن کرونا مربوط است. پس از پایان دولت دوازدهم اصولگرایان در بوق و کرنا کردند که دولت دوازدهم در خرید واکسن اهمال داشته است، مانند وزیر بهداشت دولت رئیسی که گفته بود: «ما راهایی از قبیل خرید ۱۱۰ میلیون دوز واکسن خارجی کرنا در دولت سابق به هیچ عنوان صحت ندارد.» همان زمان محمدجواد ظریف به این اظهارات واکنش نشان داد و گفت: «آقایانی که به دستگاه دیپلماسی در مورد واکسن توهمین می‌کنند فقط به یک سوال پاسخ دهند: «بیش از ۲۴ میلیون واکسن وارداتی تاکنون و بیشتر نیازهای تولید داخلی را کدام دستگاه به‌رغم تحریم و همه کارشکنی‌ها و... وارد کشور کرده است؟ نگذارید از سکوت پشیمان شویم.» حالا روحانی سکوت را شکست و اظهار کرد: «برای خرید ۲۰۰ میلیون دوز واکسن کرنا اقدام کردیم و وقتی دولت را تحویل می‌دادیم، جریان ورود واکسن‌های خریداری شده، شروع شده بود که در ماه‌های بعد ادامه یافت.» روحانی ادامه داد: وحدت ملی است که تمامیت سرزمینی ایران را حفظ می‌کند. باید همه اقوام و مذاهب وحدت داشته باشند تا بتوانیم از وجب به وجب خاک کشور دفاع کنیم. باید ببینیم امروز این وحدت حفظ شده یا شکاف در جامعه آمده است؟ ما باید به همه مردم ایران احترام بگذاریم و همه را جذب کنیم. تلاش ما این بود که اگر کسی معاند است به تدریج تبدیل به مخالف شود و مخالف را تبدیل به موافق کنیم. الان چه می‌شود؟ موافق را کم می‌کنیم مخالف و مخالف می‌شود معاند. بیش جوان و نوجوان فرزندان این مرز و بوم هستند. بیش از ۴۰ سال این فرزندان در اختیار ما بودند، اگر مدارس و دانشگاه و صداوسیما و مراکز فرهنگی متعدد اشکالی داشته، باید آن را حل کنیم.

سیاست

وزیر ار ارتباطات برخلاف گذشته، از اینترنت

ماهورای استقبال کرد

فرش قرمز برای استارلینک!

استارلینک ایرانی چه شد؟

آرمان ملی – یاسمین طالقانی: ۵ دیماه بود که «یلان ماسک»، مالک شرکت اسپیس اکس در توییتر اعلام کرد: «حدود ۱۰۰ عدد از دستگاه‌های اینترنت ماهورای استارلینک موجود در ایران فعال شده است.» در واکنش به این اظهارات بود که دیروز وزیر ارتباطات گفت: «قبلا هم گفتیم که ما از فعال شدن اپراتورهای اینترنت‌های ماهورای استقبال می‌کنیم. الان هم دو یا سه اپراتور در نقاط دور افتاده از اینترنت ماهورای برای فعال شدن اینترنت برای هموطنان استفاده می‌کنند.» عیسی زارع‌پور افزود: «طبق قوانین بین‌المللی هر اپراتوری که بخواهد در کشور اینترنت ماهورای ارائه کند، باید لایسنگ رایت یا قواعد سرزمینی کشور را رعایت کند. ما این لندینگ رایت را به اپراتورهای اینترنت ماهورای از جمله استارلینک و بقیه اپراتورها ابلاغ کردیم. اگر اپراتورها این قواعد را بپذیرند ما استقبال می‌کنیم چون ماهنوز نزدیک به ۳ هزار روستا داریم که متصل نیستند.» او در حالی این اظهارات را داشت که در ۳۰ شهریور گفته بود: «اگر بخواهند خدمات به ایران بدهند باید ضوابط کشورمان را رعایت کنند. بعید می‌دانم به این زودی اینترنت ماهورای استارلینک در ایران فعال شود.»

چرا رسانه‌های دولت نگرانند؟

نکته قابل تامل آنجاست که وزیر ارتباطات فعال شدن استارلینک را برخلاف دفعات گذشته رد نکرد؛ اما رسانه‌های دولت در مقام مخالفت برآمدند مانند ایرنا که نوشت: «یلان ماسک میلیاردر آمریکایی و مالک استارت‌آپ فضایی «اسپیس ایکس» روز دوشنبه اعلام کرد: در حال نزدیک شدن به ۱۰۰ دستگاه اینترنت ماهورای استارلینک فعال در ایران هستیم. دولت بایدن اگر چه نقش خود را در حوادث اخیر ایران منکر شده و مدعی است در پی تغییر رژیم نیست، اما از آغاز ناآرامی‌ها در ایران از هیچ اقدامی فروگذار نکرده و به صراحت اعلام کرده است که به‌جای تمرکز بر مذاکره و رویکرد دیپلماسی که همواره شعار آن را سر داده، بر ناآرامی‌های ایران متمرکز است. ۱۳ نفر از قانونگذاران آمریکایی با ارسال نامه‌ای به شرکت‌های بزرگ فناوری، از آنها خواستند که دسترسی معترضان ایرانی به ابزارهای آنلاین را تسهیل کنند.»

مخالفت‌های کم‌رنگ شد

همزمان با قطع شدن دسترسی ایرانیان به شبکه‌های مجازی از جمله تلگرام، اینستاگرام و... بود که «یلان ماسک»، مدیرعامل اسپیس ایکس و شرکت استارلینک اظهار داشت که در حال فعال کردن اینترنت ماهورای استارلینک در ایران است. ۲ مهر، بررسی‌های دیجیتا تو نیز نشان داد از شب اول مهر، امکان دسترسی به وبسایت استارلینک بدون استفاده از ابزارهای تغییرای پی روی بسیاری از اپراتورهای موبایل و ثابت ممکن نیست. به‌نظر می‌رسد این اولین اقدام وزارت ارتباطات برای مقابله با فراگیری اینترنت ماهورای در ایران بود تا امکان ثبت سفارش وجود نداشته باشد. پیش از آن در روزهای پایانی شهریور وزیر ارتباطات هفته گذشته در حاشیه جلسه هیأت دولت در واکنش به ارائه اینترنت ماهورای استارلینک در ایران، گفت: «شورای عالی مجازی برای اپراتورهایی که بخواهند به‌طور قانونی سروس اینترنت ماهورای ارائه دهند، قواعد و مقرراتی تنظیم کرده است. شرکت‌های خواهان مجوز نیز باید این موارد را در نظر بگیرند. براساس قواعد بین‌المللی، اپراتورهای ارائه دهنده خدمات اینترنت ماهورای باید قواعد اینترنتی کشورها را رعایت کنند.»

ادعای مخالفان استارلینک

اظهارات «فرامرز رستگار»، دبیر و عضو هیات‌مدیره سندیکای صنعت مخابرات ایران قابل تامل تر بود. او در گفت‌وگو با «سنت راه‌اندازی و استفاده از اینترنت ماهورای اشاره کرد و بیان داشت: «برای راه‌اندازی اینترنت ماهورای استارلینک یا باید با کل دنیا آشتی کنیم و یکی از مصرف‌کننده‌های آنها باشیم که این موضوع بعید است یا یک استارلینک ایرانی بسازیم که این موضوع به منظومه ماهورای ایجاد کنیم که ماهوراهای آن مختص ایران باشد تا تریمیلان‌های آن در اختیار خود ما قرار گیرد.» آنچه رستگار بیان کرد هیچگاه عملیاتی نشد. همچنین رئیس آرمایشگاه شبکه‌های اجتماعی دانشگاه تهران می‌گوید: «ستارلینک به این شکل نیست که فقط به یک بشقاب برای دریافت اینترنت نیاز داشته باشد. به چند وسیله نیاز دارد که هم اطلاعات را ارسال کند و هم اطلاعاتی را بگیرد. شرایط کشورمان اجازه نمی‌دهد که اینترنت استارلینک بدون مجوز بالای سرمان فعال شود. به‌فرض اگر اینترنت استارلینک هم بدون اجازه فعال شود اینکه چه نوع بر خوردی می‌توانیم برای قطع اتصال آن داشته باشیم به ابزار و فناوری ما ارتباط دارد که احتمالاً کار پیچیده‌ای نیست.»

استارلینک چیست؟

استارلینک متشکل از مجموعه ماهوراهایی است که به آنها به‌اصطلاح «صورت فلکی ماهورای» گفته می‌شود. آنچه استارلینک را از دیگر سرویس‌های اینترنت ماهورای متمایز می‌کند، وجود هزاران ماهواره کوچک در مدار پایینی زمین است که در ترکیب با فرستنده‌ها و گیرنده‌های زمینی کار می‌کنند. ۱۶ ایامه ايسنا نوشت: «بررسی سایت‌های فروش تجهیزات استارلینک و صحبت با برخی فروشندگان نشان می‌دهد قیمت این تجهیزات که به‌صورت قاچاق، بیشتر از شهر «بانه» به کشور وارد شده ۲۰ تا ۶۰ میلیون تومان است و این در حالی است که هنوز هیچ مرجع رسمی کارکرد این تجهیزات در ایران را تایید نکرده است.»